

Mūsų Šiandieninis Obalsis: Sunaikinimas Fasizmo!

VILNIS

Visokia pagelba Kovojančiam Hitlerizmą!

VOLUME XXII, NO. 267.

TREČIADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 12 D., 1941 M.

3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455.

KAINA TRYŠ CENTAL

KASDIENA...

Silpnėjimo Ženklas Pranašingi Žodžiai Didint Gamyba Hitlerininkų Žinios

Praeičią šeštadienį Hitleris pasakė kalbą Munchėje. Kaip paprastai, kalba buvo spiegianti, bet jau skyrėsi nuo pirmesniųjų jojo kalbų.

Skyrėsi įtari, kad visais atžvilgiais buvo defensyvi. O tai rodo, kad hitlerinė Vokietija jau pradeda silpti.

Įsitęmykime Sovietų Sąjungos premiero Juozo Stalino pranašingus žodžius:

"Vokiečiai įsiveržėliai deda pakutines jėgas. Neabejotina, kad tokių našta Vokietija ilgai nešiti negalės. Dar porą mėnesių, dar pusę metų, daugiausia gal dar metus — ir hitlerinė Vokietija turės suklypti po našta pačios savo piktadarysčių."

Stalinas niekuomet žodžiais nezaidė. Ką kada sakė, tai visuomet nuodugniausia apmąstęs, daug sykių patikrinęs.

Neabejotina, kad hitlerinė Vokietija galima sutriuškinti, bet tik ta sąlyga, jei demokratinei pusė — Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga — greitai pralėms hitlerinę Vokietiją tankų, lėktuvų ir kanonių gaminimu.

Dėlio Amerikos darbininkai, jų tarpe ir lietuviai, privato būt gyvai susiinteresuotą karinės produkcijos didinimui, didinimui ir dar sykių didinimui.

Hitlerio govėdos švaistosis ginklo pavergtuose kraštuose arčiau kaip tamsiųjų amžių barbarai.

Kasdien šimtus nužudo. Jugoslavų jau nužudė 350,000, lenkų arti 400,000, francūzų 150,000 ir jo apie 50,000 norvegų, belgų ir poanų.

Jau pasiekia mūs žinios, kad ir Lietuvoje per 10,000 žmonių išžudė.

New Yorko laikraščio "P. M." redaktorius Ralph Ingersoll laukėsi Sovietų Sąjungoje. Tu praga įsiai stengėsi patikrinti užmetimo darytus Amerikoj Sovietų vyriausybei.

Be kita ko, jam rūpėjo patirtis ir religijos klausimas, o patirtis pareiškė:

"Religija naudojasi pilna laisve. Kurios bažnyčios turėjo altoriuose aukštinę ir sidabrinį daiktų, tos ir tebeturi juos."

Hitlerininkų "Drauge" ir "Naujienose" kasdien telpa Berlyno valdžios propaganda atslysta per Praną Ancevičių.

"Draugas" nesigina, kad tai nacinė propaganda. Bet Grigaitis spiriasi, kad tai tik žinios. Ir Hitlerio leitenanto Virbickio nacinę prakalbą įsiai paskelbė "Naujienose" "kaip žinia."

Bet Jono Marcinkevičiaus pranešimą Grigaitis nepaskaitė žinia ir "Naujienose" jo nepaskelbė.

"Vilnius" ir "Laisvės" vajuos eina. Niekad nebūvo taip lengva gauti naujų skaidytųjų mūsų laikraščiams kaip šiuo laiku.

Zmonės nori teisingų žinių ir lietuviškų raštų. Hitlerinis jovaalas Amerikos lietuviams jau pakarto. Darbuotojai kolonijose persiinkime šito supratimu.

H.Jagminai.

UŽTIKRINKIME PASAULIUI LAISVĘ ... F.D.R.

DAUG VOKIEČIŲ APSUPTA MASKVOS FRONTE

MUSIAI VISAME FRONTE LABA ŽIAURUS, BET NACIAI BEVEIK NIEKUR NEDARO PROGRESO

LONDONAS, lapkr. 11.—Tulos sektoriuje vakar išsivystė labai atkaklys ir žiurūs mūšiai. Vokiečiai prie Tula miesto jau dvi savaites, vakar mėginio sturmu į miestą įsibriauti. Baudonarniečiai vokiečius atmušė ir kontratakavę, didesės priešio kariuomenės jėgas apsupo. Maskvos pranešimas sako, mažai tėra vokiečiams vilties iš apsupimo išsinerli.

Raudonji Armija dang kur išveržia iš vokiečių iniciatyvą.

Sovietų jėgos kontratakavo vokiečius Šerpukovo rajone, 65 mylios nuo Maskvos iš pietų pusės. Nepaprastai stipria kontratakala smalkino vokiečių mechanizuotos jėgas, mėginusias persikelti per Oka upę į Aleksinoką sritį.

Leningradų vokiečiai iš naujo puola sustiprinę senąsias jėgas su 60,000 naujų kareivijų. Sovietų komunikatas sako, Raudonoji Armija stipriai laikosi savosės pozicijos, nežinrint priešio padidino spaudimo.

Sovietų karinė vadovybė apskaito, kad Leningrado fronto vokiečiai viso pražudė 350,000 kareivijų.

Kombinuotos nacių ir finų jėgos prasiliauž per raudonarniečių apsigynimo liniją Ladoga ežero pakraščyje. Kareivijos teritorijoj ir užėmė miestelį Tikvin, per kurį eina Murmansko-Leningrado geležinkelis. Miestelio apylinkė turtinga aluminiumo kasyklom, kurios, su miesteliu, peraina į įsiveržėlių rankas.

Tačiau patams visą frontą, tai padėtis mažądaug tokią: Nors mūšiai atkaklys visur, bet vokiečiai nedaro žygius pažangos. Ties Maskva ir Leningradu jau kelios savaitės kaip visose pačiose pozicijose.

KENTON, O. — Ang dieną Pensylvanijos geležkelio traukinio nelaimė įvyko iš priežasties kito lokomotyvo cilindro kepurės.

SERBAI PRISIEKĖ KOVOTI IKI NEBUS IŠTRENKTI VOKIEČIAI IR ITALAI

Prieš Okupantus Kariauja Partizanai ir Reguliarė Jugoslavijos Kariuomenė

ANKARA, lapkr. 11.—Iš Serbijos atvykęs žmonės tvirtina maie kaip čia Jugoslavų krūviuos kovos su okupantais vokiečiais ir Italais. Kovos esą regimai plečiasi ir aštrėja.

Prieš okupantus kariauja dvi Jugoslavų jėgos — partizanai, žinomi kaip "čėtniki" ir atsistėję kariuomenės pulkai.

Kareiviams vadovauja pulk. Draža Michailovič. Partizanų vadovybė atskiria, bet visur eina išvisu su kareiviais prieš okupantus ir savoušius fašistus.

Anno tarpu okupantu pastum-

Geležinius vartus, tvoras ir ornamentus anglai deda į trokus ir gabena į liejyklas. Iš sutarpintos geležies paskui gamina kanpoles, tankus ir kitokius pabūklus trisukinti hitlerizmą.

Vokiečiai Atima Šiltus Drabužius iš Francūzijos Žmonių

STOCKHOLMAS, lapkr. 11.—Vokiečiai okupantai išsūtė buris stornutrperių su trokais į kaimius, miestelius ir miestus okupuotoj Francūzijoje, kad sučiukti šiltus drabužius, aušinius batus, kailines kepurės ir vilnosnes dvikertes.

Daiktai imami be atlyginimo ir prievarta. Šiltų daiktų ieskanči stornutrperij neaplenkia kašėlinių ir net ligoninių.

Mahatma Gandhi Leitenantas Organizuoja Penktą Kolumną

NEW DELHI, Indija.—Kaip esą patiria, Subhas Chandra Bose, vienas iš pirmųjų Mohandaso K. Gandhi leitenantų, šiuo tarpu randasi Romoje ar Berlyne. Esą patiria, kad Bose daro sutarę su fašistinėm vyriausybėm padėti jų armijom įsibriauti į Indiją. Dar pirmą jo nuvykimo pas fašistus, Bose jau organizavo Indijoj penktąj kolumną.

NACIŲ LEKTUVAI SUZALOJO DU ŽYMIUS MASKVOS RUMUS

KUIBISEVAS. — Konstantin Amanskis, iki šiol buvęs ambasadorium Jungtinėm Valstijom, paskirtas vyriausio direktorium oficialės žinių agentijos Tassas.

Umanisko vietą Washingtono užima Maksim Litvinovs. Jisai neužilgo išvyks į kelionę.

Umanškį Paskyrė Direktorium Telegraminės Agentijos Tass

ROMA. — Mussolinio fašistinė valdžia pripažysta, kad ties Spolato miestu (ar pačiam mieste) Dalmacijos krašte, jugoslavai sukūliėliai puolė italų garnizoną kulkosvaidžiais ir bombomis.

Okupantų garnizonas liko sunuštats ir išlakštytas. Vėliau iš Adriatiko pajūrio į Spolatą atsaukti italų kareivijų pulkai suėmė 150 moteryų ir vaikų. Suimtusius laikys įkaitais.

Cilės Liaudietis Prezidentas Pasi Praukė iš Pareigų

SANTIAGO, Čilė, lapkr. 11.—Respublikos prezidentas Pedro Aguirre Cerda, iš priežasties ligos, pasitraukė iš prezidentinių pareigų, užleisdamas jas viceprezidentui Geronimo Mendez, ūdikalų partijos žmogeti. Prez. Cerda yra pažangus socialistas. Kaip tvirtinama, prez. Cerda negryšias į pareigas iki nebus pilnai pasveikęs.

Argentina Atsakė Pasiuntiniui Nežiūrėt Jei Netinka

BUENOS AIRES. — Viduras reikalų ministrija atmetė nacių pasiuntinio protestą prieš Argentinoj rodomas Amerikoj gamintus filmus "Man Hunt" ir "They Dare Not Love" ir Sovietų Sąjungoj gamintą filmą "Profesorius Manlok." Ministrės atsakė nacių pasiuntiniui nežinūri ir kalbamais filmais, jei jes jam nepatinka.

Umanškį Paskyrė Direktorium Telegraminės Agentijos Tass

Jugoslavai Puolė Italus Bombomis ir Kulkosvaidžiais

PANAMA CITY. — Panamos vyriausybė viešai paskelbė Ispanijos ambasadorių Bailenų grafų ambasona not grata.

SENATORIUS SHIPSTEAD NORI KAD FINAI EITŲ SU NACIAIS

WASHINGTONAS. — Senatorius Henrik Shipstead nuo Minnesota valstijos įteikė valstybės sekretoriui Hull reikalavimą, nereikalaujant iš finų kad jie nustotų puolė Sovietų Sąjungą.

Admirolas Pataria Su Anglija Išvien Blokaduot Vokietiją

OAKLAND, Calif., lapkr. 11.—Admirolas John W. Greenslade patarė vyriausybei nevilkinant pradėti su anglais išvien blokaduoti hitlerinę Vokietiją. Abiejų šalių laivynai esą galėtų sudaryti tokio galingumo blokadą prieš asies barlaurus, kokios pasaisats dar nesąs matęs.

Suorganizavo Garibaldi Legioną Nuversti Mussolinių

STOCKHOLMAS. — Susioriginavo Garibaldi legionas su pagrindiniu tikslu, kad kogreičiausiai nuversti Mussolinio fašistinį režimą ir atsikratyti vokiečių okupacijos.

Legionas Slaptas, suorganizuotas Italijoj. Rekrutai į legioną renkami visur, kur tik yra italų kareivijų. Svetur (daugiausia Vokietijoj) surinkti rekrutai nakties metu slapta gabenamami į Italiją per Austrijos-Italijos sieną. Judėdžį ir legionų finansuoja pažangioji italų visuomenė.

Australijos Darbininkai Be Atlyginimo Gaminis Daiktus Sovietams

MELBOURNE, Australija. — Darbininkai nutarė kitą savaitę kasdien dirbti viršlaikę be atlyginimo, kad pagaminti daugiau daiktų Sovietų Sąjungai. Kai kuriuos maisto kompanijos iš savos pusės nutarė nieko neskaityti už medžiagą. Tokiu būdu gaminiai Sovietų Sąjungai bus pasiųsti be atlyginimo.

DZIBUTI UOSTAS TURESIAS PASIDUOTI ANGLAMS

VICHY. — Kolonijų ministro žinomis, francūzų Somalando žymiasias uostas prie Raudonosios jūros, Dzibuti, veikiausia turės pasiduoti anglams. Blokada ir tankus artilerijos apsaudymas uosto apsigynimo pajėgumų esą sustipnino iki minimumo.

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS PAREIŠKĖ, KAD MŪSŲ PAREIGA YRA IŠGELBĖTI LAISVĘ

Welles Išpėjo Visuomenę Budėti, nes Amerika Gali Buti Užpulata Bile Valanda

WASHINGTONAS, lapkr. 11.—Proga mūsų pailauby išskilmų, prez. Rooseveltas pareiškė, kad vardan mūsų pačių ir vardan žuvusių už laisvę, mums tenka atsakomybė padaryti pasaulį ta vieta, kur laisvė galėtų amžiams gyvuoti.

"Amerikos žmonės įsitikinę, jog už laisvę verta kovoti," kalbėjo prezidentas, "dėlto jie ir kovos, nors ir prisieyti amžius kovoti."

Išskilmę kalbą prezidentas pasakė Arlington kapinėse ties nežinomo kareivio kapu.

Ką reikišia vokiečių fašistų vergijai, sakė Rooseveltas, geriausia gali atsalykti čekai, serbai, holandai, belgai, francūzai, lenkai ir greikai. Iš jų atimta net šiltesni marškiniai, jau nekalbant apie žmogaus ir tautines teises.

Amerikai taip jau gresia laisvės netekimas. Vokiečiai sugrūbė didesnę pusės Europos turus, išteklius, fabrikus ir ginklus, siekiasi pavergti visą pasaulį.

Aiskiau negu lent kada pirmiau, prez. Rooseveltas tvirtina, kad jau metus tam laisviam hitlerizmo pavojui padaryti galą.

WASHINGTONAS, lapkr. 11.—Kai prez. Rooseveltas kalbėjo Arlington kapinėse, tai valstybės departamento vice-sekretorius Sumner Welles pasakė kalbą prie Woodrow Wilson karsoto Washingtono katedroj.

Amerika šiuo laiku arčiau esanti karo pavojaus, negu ji nū buvo 1917 metais, kalbėjo Welles.

Jisai sakė, Hitlerio užsimojimas pavergti visą pasaulį visai priartino užpuolimo pavojų Amerikai. Tas žiaurus pavojus kasdien darosi vis aiškėsnis ir didesnis.

Valstybės vice-sekretorius jaudinančiai išpėjo visuomenę budėti, ruošties prie apsigynimo, nes "galime būti priversti griebtis ginklo bile minutę."

Proga mūsų pailauby minėjimo, karinės išskilmės įvyko visoje šalyje. Visur pripažinta hitlerinio užpuolimo pavojus. Su mūsų pailauby diena prasidėjo Civilij Apsigynimo Savaitė visoje šalyje. Per šią savaitę bus pradėta ruošti visą šalies gyvenimą kova sutriuškintiui hitlerizmo ir apsigynimui, atsitikime Hitlerio užpuolimo.

Leningrado Fronte Partizanai Nudėjo 3 Nazijų Generolus

LONDONAS, lapkr. 11.—Leningrado apylinkėje Sovietų partizanai nudėjo tris vokiečių generolus. Vienas jų yra gen. Franz von Halder, viršininkas generalio štabo vyriausios vadovybės.

Kitų dvejų generolų pavardės nepadautos. Berlynas pripažysta, kad generolai užmušti.

Dvi Lenkų Divizijos Kaujasi Rytų Fronte Su Naciais

CHICAGO, ILL., lapkr. 11.—Tulas lenkas P. Jmosza, neseniai atvykęs iš Sovietų Sąjungos, tvirtina, kad dvi lenkų kareivijų divizijos greta raudonarniečių jau kausiasi su naciais rytų fronte. Jisai sakė, nežilgo dar keturias divizijos stos į mūšį.

Vokiečiams pradėjus puliti Lenkiją, Jmosza buvo Lenkijoj. Vėliau su karo trenitiniais atsudūrė Sovietų Sąjungoje. Jmosza sakė, vokiečiai užėmė Lenkiją su 70 divizijų kareivijų.

VOKIEČIŲ KAREIVIAI SUVARGĖ IR IŠBADEJĖ

MASKVA. — Paskutinėmis dienomis sumiti kovojęji belaisviai išrodo labai suvargė ir išbadėję. Jų moralė labai žema.

ORAS

CHICAGOJ IR APIELINKĖJ — iš ryto debesuota, paskui giedrės, šilėliai.

"VILNIS" (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$8.00, six months 4.25, foreign countries \$2.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1453

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Faktai ir Blofai

Jau daugiau kaip mėnesis laiko, kada nacių gajaus pradėjo savo generalį ofensyvą Maskvos frontuose. Jie sutraukė ten nepaprastai gausias mechanizuotas pajėgas. Isteriški naidėjo blitzkrygo komanda.

10 diena spalio personalis Hitlerio propagandos menadžeris, Otto Dietrich, pasakė spaudos atstovams: "Jūs žinot, aš niekad jų nesuveidžiau... Sunaikinus maršalo Timosenkos armijas, kampanija Rytuose išspręsta... Kiek liečia mūsų karinius tikslus, su Sovietų Rusija jau taip kaip ir baigta."

Taip tas pagyrų puodas blifino pradžioje perėjo mėnesio. Šiandien 12 lapkričio. Kaip dabar jaučiasi hitlerinė vadovybė ir illegalizėti propagandistai?

Per suvirš mėnesį laiko vokiečiai Maskvos frontuose faktinai nepadarė jokios pažangos. Vakar dienos pranešimai iš Londono sako, kad kaip kur vokiečiams skaudžiai kailis išplita. Tuli jų vienetai apsupti ir sunaikinti. Tulos jie nepaima. ties Volokamsku juos gerokai apmušė. Ties Kalininu jie sulauktyti.

Sovietų atsparumas ties Rostovu vystosi į kontrofensyvą. Net Kryme padėtis pagerėjo.

Nudegę nagus ties Maskva, jie dabar koncentruojasi ties Leningradu, kur finų šunsukiai jiems gausiai padeda. Bet Leningradą gynėjai žino kaip juos pastikinti.

Ką tas viskas rodo? Sovietų Raudonosios Armijos pajėgumas ne mažėja, bet didėja. Nėr nė kalbos apie tai, kad Raudonosios Armijos nugarakaulis palaūžtas, kaip naciai šimtus kartų gyrėsi. Vokiečiai yra tokiam nervų įtempimui stovėję, kad jiems bus vis sunkiau ir sunkiau tokiame stovy išsilaikyti.

Tačiau butų labai didelė klaida sakyti, kad pavojus jau praslinko. Pavojus yra ir tas pavojus dar labai didelis. Dabarinė padėtis Stalinas taip apibūdino: "Tas pavojus ne tik nesumažėjo. Faktinai jis didesnis."

Juo labiau naciai pradeda suprasti, kaip sunku jiems kovoti su bolševikais, tuo labiau didėja jų pasitimus. Jie rizikuoja viskuo, nes žino kas jų laukia.

Sovietų rezervai toli gražu neišsisėmė. Jie yra milžiniški. Ko reikia Sovietų Sąjungai tai daugiau tankų, daugiau lėktuvų, daugiau mašinų.

Cia jau Anglijos ir Amerikos priedermė. Volgos, Uralo ir Sibiro srityse Sovietai turi gausingų industrinių įmonių. Bet to neužtenka. Reikia ku daugiausia paramos iš draugingų valstybių, nes karas Rytų fronte yra karas ne tik už Sovietų Sąjungą, bet už Ameriką, už Angliją, už Kiniją, už viso pasaulio pavergtų tautų išlaisvinimą.

Anglija pasiryžo padvigubinti savo karinę produkciją. Anglijos darbininkai dirba su didžiausiu užsidegimu sau ir Sovietų Rusijai.

Kova už produkcijos pakėlimą vis labiau plečiasi ir šioje šalyje. Ton kovon privalo įsitraukti visos plačiosios darbo minios.

Kiekviena dirbtuvė tai nelyginant tvirtovė prieš fašizmą! Taip turi būti ir taip bus!

Kiek tik šiltų žieminių drabužių yra Paryžiuje, naciai juos grobia. Jie, vis viena, nepajėgūs apdrėpti visos savo armijos, o francuozose sukels dar didesnę kerštą prieš save.

Quislingų Seimas

Hitleris saukia savo Quislingų seimą, kuris įvyks Vienoje. Ten bus paskelbta pamatiniai dėsniai tos "naujosios santvarkos," kurią jis ruošiasi įvesti Europoje. Jau dabar su savo Quislingais jis veda preliminaras konferencijas. Jis konferavo su Ciano, su Slovakijos išdaviku Tiso. Čekų tautos išdavikas Hacha, nacių liepiamas, pasakė radio prkalbą, liepdamas savo tautiečiams besilyginiai pasiduoti arioniškiems vespačiams.

Už kulšiu kuždasi francuzai, ispanų, vengrų pardavikai. Visi šunys laukia savo mėsgalio. Lietuvai naciai paleido nuo lengiugo savo Virbickus, kurie šinkuoja nacišką žargoną, tikėdamiesi gauti kokį nors užpečkį "naujuje santvarkoje."

Bus suvaidinta šlykšti komedija. Kas svarbu įsitemti, kad ta komedija sijama su nauju taikos ofensyvu, kurį naciai žada pradėti. Jų skymuose svarbią rolę turįs sulošti ir japonų "taikos angelas" Saburo Kuruusu, kuris greitai atvyksta į Washingtoną. Jam pavesta "atvėrinti" Ameriką ir iškaulyti iš Amerikos koncesijas.

Tai tokie jų planai. Tie planai veniopi nueis. Ne Hitlerio ir Quislingų bus paskutinis žodis, bet Amerikos, Sovietų Sąjungos ir Anglijos!

Quislingų taika tai vergija. Demokratinė žmonija niekuomet nesutiks atsioklaupiti ant kelių prieš cholericus ir išgamas.

Demokratija mobilizuoja savo spēkas. Kapituluos ne demokratija, bet Hitleris.

Griežtas Pareiškimas

Churchill įspėjo Japoniją labai stipriais žodžiais: Jei Japonija nori karo su Amerika, tai tegul ji žino, kad kaip tik prasidės susidauymas, Anglija "bėgiu vienos valandos" eis talkon Amerikai.

Šis įspėjimas padarytas kaip tik laiku. Japonija siunčia Amerikon savo "auksaburnį" diplomata Saburo Kuruusu. Tas makliorius važiuoja Washingtonan išsiderėti koncesijas. Ko jis labiausia tikisi, tai apzerkyti talkos.

Prieš Japoniją, karo atsitikime, bus ne tik Amerika ir Anglija, bet Sovietų Sąjunga ir Holandijos kolonijos. Japonų diplomatijos tikslas, kaip nors pakrikdyti tą koaliciją, susitariant su Amerika.

Šią lapės diplomatiją ir jos skymus reikia išanksto permatyti. Juo griežčiau bus kalbama ir elgiamasi su Japonija, tuo geriau.

Saburo Kuruusu reikia pasakyti: Tegul Japonija pasitraukia iš ašies, tegul ji išsinešdina iš Kinijos, tegul ji apsisvalo nuo fašizmo, tegul ji liaujasi grąsinus Sovietų Sąjungai!

Garibaldičiai

Kuomet Ispanijoj ėjo civilis karas, jam labai puikiai pasizymėjo Garibaldi Legionas, susidedas iš italų demokratų.

Garibaldi buvo Italijos didvyris, kovotojas už jos nepriklausomybę ir laisvę. Jo vardas yra inspiracija ir šių dienų italams kovotojams.

Vakar vienas Chicago laikraštis gavo pranešimą iš Stockholmo, kad garibaldičiai vėl veikia—veikia prieš Mussolinį ir Hitlerį. Prie jų gėdasi italai kareiviai, kurie priešingai šiam plėšikiškam fašistų karui. Sakoma, kad garibaldičiai turi ryšių ir su italais kareiviais, kuriuos Mussolini pasiuntė Rytų frontan.

Apie garibaldičių sąjudį tikrai galima pasakyti, kad iš kibirkštys sukils liepsna, nes sąlygos, kurias sudarė fašistinis režimas ir plėšikiškas karas, labai palankios jų veikimui.

Naciai faktinai okupavo Italiją. Geri Italijos patriotai jį juos žiuri kaip į savo pikčiausius priešus. Italijos kariuomenė baisiai pavargus. Ją mušė graikai, ją mušė angli Lybijoj, o Rytų fronte italai susilaukė dar didesnės pylos.

Tad daugelis kareivių ir stato klausimą: Jei jau mirti, tai vėl mirti revoliucinėj kovoj už Italijos išlaisvinimą.

Pastaruoju laiku Mussolinio finansai taip pašlijo, kad kareivis į dieną gauna vos šešis centus. Tai taip kaip nieko. Tas įpylė dar daugiau alyvos į nepasitenkinimo liepsną.

APŽVALGA

KAPITULIANTAI IR ŠMEIŽIKAI.

"Draugas" (Nr. 233) cinišku atvirumu pasisako už Sovietų Sąjungos kapituliaciją, pasidavimą Hitlerio mašinai:

"Diktatorius Stalinas ir kiti kemsarsai žino, kad savo kruvinais darbais uždarė sau duris pasitraukimui į bet kurį kraštą, o jei jie pateks į nacių belaisvę jie puikiai žino, kas jų laukia. Jems ar taip ar taip mirti. Dėl to jie dar milijonus kareivių ir kaimiečių bei darbininkų išves į kovų skerdynes, nesisielodami ar jų mirtys turės kokį prasmę, vien tik siekdami užžesti sau tą baisiąjį valandą."

Čia begalinės insinuacijos ir aiškus pasisakymas, kad karas prieš Hitlerį yra beprasmiš ir kad milijonai be jokio reikalo žūva.

Išėina taip, kad Amerika ir Anglija, remdamos Sovietų Sąjungą, elgiasi labai žiuplai. "Draugo" politikai mano, kad geriausia kapituliuoti.

Išėina taip, kad Amerikos valdžia, skoldindama Sovietų Sąjungai tūkstantį milijonų dolerių, elgiasi labai žiuplai.

Tai kodėl "Draugas" veidmainiauja, sakydami, kad jis nusistatęs prieš nacius?

"Draugo" redaktoriai labai gerai žino, kaip gražiai atsiliepti apie Stalina, visą jų vadovaujamą vyriausybę ir visą Sovietų šalies liaudį prezidento" Roosevelto pasiuntiniai Hopkins ir Harriman, buvęs ambasadorius J. E. Davies, dabartinis ambasadorius ir daugybė šiaip jau įžymių žmonių.

Apie tai plačiai buvo rašyta "Vilnyj", paduodant citatų iš jų pareiškimų ir straipsnių.

Kodėl "Draugas" tą viską slepia nuo savo skaitytojų?

Nejaugi marionų laikraščio redaktorėliai mano, kad ne Rooseveltas ir jo artimiausi bendradarbiai kalba ir atstovauja Amerikos demokratijai, o jie?

Sio nedėldienio New York "Times'e" yra platoka korespondencija iš Londono, kur pranešama apie lordo Beaverbrooko ir Churchillio pasakytas prakalbas.

Beaverbrook sakė, kad Anglija turi padvigubinti karinę gamybą, nes Sovietams reikia vis daugiau paramos.

Savo prakalboj Beaverbrook, tarp kitko, štai ką pasakė apie J. Stalina:

"Kas dėl to nepadarykite klaidos. Jeigu aš esu bent koks sprendėjas apie žmonių ir žmones, jeigu aš savo ilgam amžy turėjau bent kiek vertingo patyrimo, tai aš tikiu to žmogaus (Stalino) vadovybei. Aš pasitikin rusų gynybuisi."

Churchill pasakė:

"Penkiolika mėnesių atgal mes buvome vieni ir beveik beginkliai. Dabar tas didysis kariūnas (great warrior) Stalinas stovi rusų priekakyje, o amerikiečiai jį mums pribūna pagalbon su savo laivais..."

Kas daugiau žino apie demokratiją, apie karą, apie Stalina—Churchill ir Beaverbrook, ar redaktorėliai

marionų laikraščio?

Jei jau neturi proto, tai bent turėtų krislėlį sarmatos.

NEUŽGLIUSIOS ZAIZDOS.

"Vienybė" (Nr. 45) praneša, jog jų sriovė nesutinka dėties prie bendro darbo, kad padėti Sovietų Sąjungai ir sujungti visus lietuvius anti-hitlerinę vienybę.

Girdi, "dar neužgijo lietuvių tautai padarytoji žaizda."

Kažin kada ta žaizda užgis?

Kas kas, bet jau tik ne "Vienybei" kalbėti varde visos lietuvių tautos! Ta tautininkų srovė, kurios reikalinga gina "Vienybė", yra pati menkiausia iš visų liet. srovių. Su savo Smetona ji ne tik nepakilo, bet dar labiau susilpnėjo. Pagaliau net dalis tautininkų jau skiriasi su Smetona, nors jis ir bando nuduoti demokratą, po to, kaip Hitleris pasirinko savo vienašalią slūgomis vol-demarininkus.

Kaslink pačių vienybėčių, tai tiesa. Ant jų kūno daug žaizdų. Bet kasgi už tai kaltas, jei ne jie patys!

Kenosha, Wisconsin

Vakarieni.

Amerikos Lietuvių Politikų Kluibas turės šaunią vakarienię šį subatvakarį, 15 lapkričio.

Vakarieniė atsisub Italian-American svetainėj. Už tikietą reikia mokėti tik 50 centų.

Ne tik kluibo nariai, bet ir visi kiti Kenoshos lietuvių širdingai užkvičiami dalyvauti vakarieniėj.

Nepraleiskite tos geros progos. Musų kluibas pirkto valdžios bonų už apie \$2,000. Tai pagirtina ir geras pavyzdis kitoms draugijoms.

Rengiasi "Vilnies" Koncertan.

Daugelis kenoshiečių žada vykti į "Vilnies" koncertą Chicagon. Koncertas, kaip žinoma, įvyks 16 d. šio mėnesio, tai yra, ateinantį nedėldienį.

Bent kelios pilnos mašinos tikrai atleks Chicagon.

LDS 94 Kuopoj

Siame vajuje LDS 94 kuopa jau gavo 7 naujus narius. Reikėtų smarkiau pasidarbuoti, nes kandidatų Kenoshoj yra nemažai.

Per Švediją Gabena Daugybė Suzeistų Vokiečių Jūrininkų

STOCKHOLMAS. — Sintai suzeistų vokiečių jūrininkų ligitraukiniai galinama per Švediją į Vokietiją. Jūrininkai atvežami iš Norvegijos siaurinio osto Narvik. Spėjama, kad vežami jūrininkai bus suzeisti laivyno susirėmime arba kokioj nors didieji eksplozijoj.

Geriausiai sekasi tiem "Vilnies" vajininkam, kurie pradeda anksciausiai.

KAIP EINA 'VILNIES' VAJUS

Vėl šeši nauji stojo vajun.

Abekas, Smitreivienė ir Dauksa smarkiai žyguoja pirmyn. Chicagiečiai Puodžiūnas ir Plečkaitis (LLD 19 kp.) Irgi gerai pasidarbavo. Plečkaitis turi gerai 4 naujus skaitytojus. Iš Zeigler, III, J. Sharkey labai gerai užsirekomendavo. Jis jau turi 4 naujus skaitytojus.

Nauji vajininkai stojo darban: P. Aleksiečijūnas, Menominee, Mich.; Norušis, Chicigo; LLD 218 kp., Custer, Mich.; M. Butvila, Cicero, Ill.; J. Kolas, Indiana Harbor, Ind.; ir P. Kazėlijūnas, Chicigo.

Šiandien vajininkai stovi šiaip:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Abekas, F., Smitreivienė, M., LLD 86 kp., Dauksa, A., Grand Rapids, H. Jagnūnas, Puodžiūnas, P. J., Chicago, Cleveland Group, Urbomas, J. Chicago, Bidiūskas, L. Chicago, Bendokaitis, J. D. Chicago, Sprindis, P., Kenosha, Arlauskienė, Chicago, Juska, S., Chicago, LLD 19 kp., Chicago, Vaicekauskas, A., Maywood, Ill., Remeikienė, Ona, Chicago, Lawdanskas, K., Rockford, Sakalienė, M., Chicago, Rogers & Krasnauškas, Kilkna, M., Springfield, Beržanskas, F., Cudaly, Wis., Borpšys, P., Chicago, Sharkey, J., Zeigler, III, Jankauskienė, A., Chicago, Baltutis, P., Chicago, Alvinas, M., Detroit, Mikėlonis, A., Ind., Paulauskas, J., Waukegan, Aleksiečijūnas, P., Menominee, Mich., J. Uza, Aurora, Skerston, J., St. Louis, Mo., Norušis, Chicago, Pečiūlis, S., Sheboygan, Wis., Kisielis, C., Racine, Wis., Žirgulis, P., Rochester, N. Y., Butwell, M., Cicero, Ill., LLD 218 kp., Custer, Mich., Smalstis, Royal Oak, Mich., Sodeikis, P., Youngstown, O., Kolas, J., Indiana Harbor, Ind., G. Molis, Gary, Ind., Biskupaitis, V., Chicago, Klastow, S., Chicago, J. Steponavičius, Detroit, Kazėlijūnas, P., Chicago, Brazaitienė, A., Zeigler, Julius, J., Moline, Ill., Abekienė, K., Chicago, Paulenka, S., Lowell, Mass., V. Tvarijonas, Rockford, V. Saudargas, Inkerman, Pittston, Pa., Stripėika, A., Elizabeth, N. J., Luy, F., Cicero, A. Stašūnas, New Kensington, Pa., Norvich, T., Gary, Ind., A. Keršis, Harrisburg, Ill., Per Orisą

Viso 15,831

Pereitą metį lapkričio 13 buvo 13,902. Siemet turime 1,929 punktais daugiau.

Ir jodvi prisideda prie šalies apsigynimo nuo barbarų nacių. Anglijoti moterys registruojasi įvairinį darban, kad paluosnoti vyrus karo frontui. Čia matome Mrs. Esther Hold ir dukte eina dirbti lauko darbus ant ūkiu, nes vyrai pasaukti aktyvėn tarnybon.

ROCKFORDO MOKYKLAS UŽDARO

TĖVAMS PROBLEMA SU VAIKAIS.

Rockford, Ill.—Mūsų miestą tikrai apnyko bėdos. Penktadienį mūsų vaikai paleisti iš mokyklos net 8 savaitėm.

13,000 vaikų ir 475 mokytojai turės ilgą vakaciją. Sako, miesto mokyklų fondas yra tuščias.

Tėvams yra problema su vaikais, kada šie neina mokyklon. Mokyklų taryba sako vos sugrabiūs mokytojams algas užmokėti iki penktadienio.

Po naujų metų susidarysį pinigų ir mokyklos bus atidaryta rodos sausio 5.

Aš maniau, kad kokis tai nerangumas, nepaisymas apsvietos apnyko tik mūsų lietuvių. Per visą vasarą ir rudenį nerengta nei vienos pralabos, nei koks kultūrinis parengimas, nors tas lengvai galima, nes ko patys nepajūgtume galime gauti pagelbos iš Chicago. Bet mūsų vadovybė kaip tai snūdurioja. Pasirodo, kad tas nerangumas siekia daugiau. Jis apėmė

klas taip ilgai būtų uždarytos? O betgi bus. Tos "vakacijos" jau faktiniai prasidėjo.

tai galima darsiešti, kad mokyti miesto administraciją. Kaip Pastebėjau Chicago's pro-naciskam laikraštyje, kuris deda Hitlerio agento Anecevičius nacinę propagandą, pasidžiaugimą, kad mūsų organizacijų vadovybė šiemet nepaiso nieko veikti. Girdi, seniau davų veikę, bet šiemet net ir SLA kuopa subytinus "kairiuosius".

Mat kaip mūsų nerangumas duoda priepaismos džiaugsmo.

Išliko, neveikimas taip svarbiomis momentu yra priepaismas pastaravimams.

Gerai, kad d. Laudanskas su d. Tvarijonu pradėjo vaju veikti. Reikėtų daugiau veikti, kitaip būtume ir vaju prausnėd. Ir taip jau vėliai pradėjome. Kažin kodėl Slavinskienė šiemet nesiskubina stoti vajuos darban?

Visus raginu, p r a d ė k i m e veikti. Neleistina šiuo momentu snūduriooti.

Naujokas.

CLEVELANDO ŽINIOS

LDS 4 Apskr. Posėdy Dalyvaus C-tro Sekretorius

LDS 4-to Apskricio posėdis bus labai svarbus. Jame dalyvaus centro sekretorius J. Siurbas. Posėdis įvyks lapkričio (November) 16 d., 10-tą valandą ryte, LDS Klube, 930 E. 79th st., Cleveland, Ohio.

I viršminėtų posėdy kviečiamos visų kuopų valdybos ir organizatoriai. Bus apkalbėtas vaju ir kitą LDS reikalai liečiantis narių gerovė.

Po pietų bus pralabos. Kalbės centro sekretorius J. Siurbas. Pralabos įvyks Liet. Darbininkų svetainėje, 920 E. 79th st., Cleveland, Ohio. Pradžią: 1:30 val. po pietų.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvautes dalyvauti kaip suaugusius, taip ir jaunimą. Pasklause LDS Centro sekretorius pralabos suprasime geriau kas yra LDS ir tikim, kad sutiksime, kad yra pigiau ir geriau prigulėti prie LDS, negu į bilt "insurance" kompaniją.

Karpiaus "Dirva" Nesutraukė Publika

Youngstown, Ohio. — SLA 157 kuopa buvo surengus šokius su pamarginimais lapkričio 2 d., bažnytinėje svetainėje, 923 Shely st. Pradžią buvo garsinta nuo 5 val. po pietų.

Pirm šokių burys clevelandiečių sudainavo keles daineles ir pasoko kelis šokius. Publika tuomi buvo užgandėnta. Paskui kalbėjo Karpiukas, "Dirvos" redaktorius. Jis savo kalboj pasakė: "Sumušime diktatorių Hitlerį ir diktatorių Stalingą, tad Lietuva bus laiminga."

Biednas "Dirvos" redaktorius nežino, kad dėlei Stalino Lietuva gali būti pilnai laisva. Sovietų Sąjunga užtai tik ir kovoją, kad visos tautos būtų laisvos.

Ponas Karpis siuntinėjo į Youngstown savo "Dirvą". Ne-turic gavo po keturis numerius prieš SLA 157 kuopos parengimą. Mat jis "Dirvoj" garsinąj pasakysiąs trumpą pralabą. Tai ar žinote kiek ty klausytojų priėjo? Ogi neskaitant clevelandiečių, buvo apie 58 ypatos. Tai matote kiek Karpis turį pritarėjų Youngtowne. O savo "Dirvą" siuntinėjo veltui, bet publika vistiek nėjo. Youngstown lietuvių pažysta poną Karpinką.

Po visų ceremonijų prasidėjo šokiai. Muzikantai buvo iš Warren, Ohio. Į šokius atėjo daugiau publikos. Jeigu SLA

157 kuopa būtų nekvietusi Karpis, publikos būtų buvę daugiau pačiam parengime.

Youngstown lietuvių žino, ką gaus iš Karpiaus "Dirvos", kur teisingų žinių nei su žiburi nerasi. O prieš tuos, kurie kovoją už Lietuvos ir visų tautų laisvę, šmeižty pilna.

Youngstown lietuvių pagrįsti, kad neremia Karpiukas. Kaip net nebuvo su jo "truumpa pralaba", bet aš gerai prisiokauk prie geros Warren, Ohio muzikantų muzikos.

Parengime Buvs.

Clevelando Veikimas

Kiek laiko atgal mūsų kolonija buvo pirmoj vietoj tarp lietuvių kolonijų veikime. Bet dalykai keičiasi. Taip ir su Clevelandu. Keletas mūsų geresnių veikėjų išvyko kitur, dalis vienių veikėjų yra užimti "defense" darbiais, nekurie visi pasitraukė nuo veikimo.

Kodėl taip yra, nežinau. Bet tiek yra aišku, kad frakciniai kandžiojimai, nusistatymai ir tt. daug pavėikė vietos dalykuose. Pasitikejimas veikėjais yra svarliu netik pasekėjams, bet ir patiems veikėjams. Tokio dalykų stovio, kokis dabar yra Clevelande dar nesu matęs, ir veikiausiai bus sunku greitai laiku atsigrębtį, nes, kaip minėjau, dalis svarbesnių veikėjų jau atsistalė ar pavargę, o naujų užimti vietos senų veikėjų nebuvo išlavinta. Jeigu buvo, tai rezaultaty nesimato.

Mūsų kolonijos seniej ir jaunaučiai, atsiprausant, "surambėjoj" ir ims liko juos iš tos le-targijos iškrapstyti, jeigu iš viso pavyks. Tokia padėtis nuostolingai atsineša į mūsų spaudą, mūsų draugijas ir visą mūsų kasdieninį gyvenimą.

Taigi, clevelandiečiai, visi iki vieno susurkime, pradėkime kurti. Jau artinasi 1942 metai. Nauji Metai! Pradėkime juos taip, kad mes patys galėtume prisiminti pažymėti, kad 1942 metais mes puikiai pasirodėm prieš visuomenę. Mūsų korespondentai pirmu pirmiausiai turėtų subrusti dabar, palengva priurtoiti darbo dirvą atcinantiems metams.

"Du Broliai" Scenoj.

Pradžią naujiem metam jau padaryta. Tuoj po naujų metų LDS 55-ta kuopa statys scenoj Zalpjo veikalą "Du Broliai". Veikale dalyvaują 17 asmenų ir, kaip praktikose teko matyti, tai bus netik gražus veikalas sulosts gražiai, bet net sutraukiantis geriausias veikimo spēkas vienam darbu, kurios gražiai sužavės mūsų publiką.

Pažymėsiu, kad kuopos veikėjai su S. K. Mažansku, buvu-

siu LDS Centro vice-pirminiku priešakyje, įkūniją puikų darbą gyvenimam.

Korespondentas A.

LDS 90 Kuopos Veikla

Youngstown, Ohio. — LDS 90 kuopos susirinkimas atsiduvo spalio 26 d. Buvo svečty, kurie pranešė, kad kalėjime yra draugų, kurie per perėjus rinkimus buvo nuteisti už rinkimų parašų ant petičijų dėlei Earl Browderio. Musų kuopa apsigynimui paaukavo iš ždo \$5.

Nariai irgi paaukavo sekamai: P. Sodekis ir F. J. Madison po \$1. Tai viso apsigynimui surinkta \$7.

LDS 90 kuopos šokis įvyks lapkričio (Nov.) 29 d., 7 val. vakare, lažnytinėje svetainėje, 923 Shely st.

Bus gera muzika šokiams. Dalyvaus LDS 4 Apskricio valdybos narių ir bus išaiškinta kas yra LDS. Bus prašomi nauji nariai į visus skyrus be jokio įstojimo. Kviečiame visus apie-linkės lietuvius ir lietuvautes dalyvauti mūsų parengime, pasi-šokti, susipažinti su LDS nariais ir išgirsti kas yra LDS.

Sokio Komisija.

"REUBEN JAMES" NUOSTOLIAI SIEKIA 101 GYVAISTIS

WASHINGTONAS. — Naktintuvo "Reuben James" nuostoliai pakilo dar viena gyvastimi, mirus kitam sužeistam įgulo nariui. Dabar "Reuben James" nuostoliai siekia 101 skaičių.

SKUFCA TAVERN

Likeriai, Alus ir Vynas

13311 St. Clair Ave.

A. Skufca, Savininkas

FRANCES LUNCH

937 1/2 E. 79th Street

Cia visados gausite gerą maistą už prieinamą kainą.

F. LOVENDUSKI, Prop.

FRANK J. MADISON

ČEVEYRŲ KRAUTUVĖ

Parduodu naujus ir taisau senus

629 W. Federal St. YOUNGSTOWN, OHIO

ANSEL ROAD CAFE

Alus, Vynas ir Užkandžiai

1066 Ansel Rd.

Endicott 9264

K. Niekrošius, Savininkas

B. RAUBA

Lietuvių Siuvėjas ir Rūbų Valytojas

Siutus darom ant užsakymo vyrams ir moterims vėliausios mados. Taipgi taisome ir dažome už prieinamą kainą.

1188 E. 79th Street

GORDON PARK HABBERDASHERY

Vyrams, Vaikam Drabužiai, Skrybelės, Kaklaraiščiai, Čeveryknai ir kt. aprėdalai už labai prieinamą kainą.

924 E. 79th St. (apačioj Liet. Darb. Svetainės) A. GREENBERG, Sav.

SUPERIOR PHARMACY

CLEVELANDO LIETUVIŲ VAISTINĖ (APTIETKA)

Mes tarnaujame dėl sveikatos ir gerovės visų lietuvių

8331 Superior Avenue

K. TAMKUS, Savininkas

DR. J. N. SIMANS

Optometristas

935 EAST 79TH STR CLEVELAND, O. TELEFONAS: HENDERSON 6160

NIKODEMAS A. WILKELIS

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. HENDERSON 9292

THE WILKELIS FURNITURE CO.

Lietuviškų Rekordų, Plokštelių ir

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. ENDICOTT 2343

N. A. WILKELIS, Savininkas

THE ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

COMPLETE HOME FURNISHERS

Speciale kaina kiekvienu mėnesį ir lengvais išmokėjimais

7210 St. Clair Ave. 15428 Waterloo Rd.

HENDERSON 3417 IVANHOE 5710

PAT'S PLACE

SMAGI UŽEIGA IR VISOKI GERIMAI

1386 East 66th St.

(Kampas Luther Avenue)

PETRONELA JONELIENĖ & MARY JASIENĖ, Savininkės

PAUL'S TAVERN

Gardus Alus, Stipri Arielka ir Saldus Vynas. Zuvis kiekvienį penktadienį ir šokiai penktadieniais ir šeštadieniais. Atidaras iki 2:30 ryto, sekmadieniais atidaras nuo 12 naktė.

6528 Superior Avenue

ROZE & POVILAS KUBILIAI, Savininkai

DRENIK BEVERAGE DISTRIBUTING, INC.

23776 Lakeland Blvd.

ERIN BREW

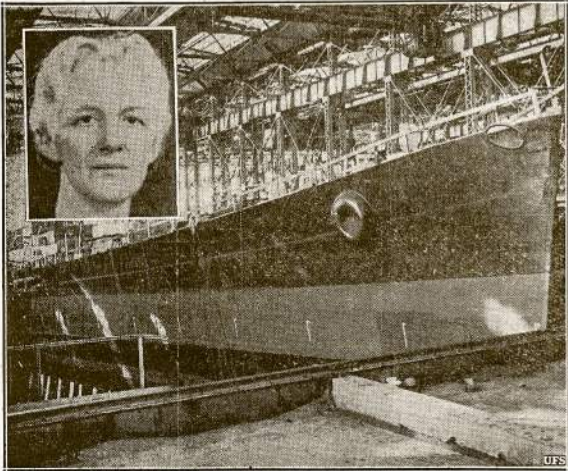
BUDWEISER

MICHELOB

Duquesne Alus ir Elius

KE. 5501 KE. 5500

JOHN DRENIK, Prezidentas

Dar vienas karinis laivas nuleistas į jūras saugojimui Amerikos interesų nuo naciškų "barakanių gvyčių" Atlantike. Tai "U. S. S. Cleveland," kurį užbaigė budavoti Camden, N. J., dirbtuvėse. Kairėj matosi Ohio senatorius H. H. Burton žmona, kuri šarvuotlaivį "pakrikštijo" lapkričio 1 diena.

JUOZO JUKELIO PAMINKLO PASTATYMO KOMITETO ATSKAITA

Amerikos Lietuviai suaukavo kas kiek išgaledami, kad geriamam J. Jukeliui būtų pastatyta nors mažas paminklas, puošiantis jo kapą.

Roselando LLD 79 kuopa išrinko komisiją peržiūrėjimui įplaukų ir išlaidų; į komisiją išrinkti Dagis, Straukas ir Rimkus.

Raportas:

Aukomis surinkta ...	\$337.43
Vakariene davė pelno	59.34
35 tikietai dar negrąžinti per Slančauską po 60 centų	21.00
Nuo vakarieneš liko kas tokio, kur negenda, vertės	4.00
Kaip Slančauskas sugrąžins už 35 tikietus po 60 centų, viso įplaukų pasidarys	\$421.77
Išlaidos:	
Paminklas užmokėta	\$370.50
Kapo aptaisymas	3.75
Smulkios išlaidos	1.65
Viso	\$375.90
Dar lieka	\$45.87
Pasirodo, kad J. Jukelis turėjo ir šiaip mažų skolų.	
Puodžiūnui	\$21.50
Kom. Partijai, Liet. Skyriui	10.00

Spaudai už literatūrą 7.45

Viso \$38.90
Išėjus \$38.90 iš \$45.87
Lieka \$6.97
Trumpas Paaiskinimas Apie Šį Raportą.

Kad visiems "Vilnies" skaitytojams būtų aišku, drg. Jukelis buvo visuomenę užsitarnavęs pagarbos už nenulstantį veikinimą dēli darbo žmonių, kaip prakalbininkas, literatūros platiniojas ir unijų organizatorius.

Todel Roselando lietuviai už užtarnautą darbą rengė bankietą, kad drg. Jukelį pagerbus ir pagelbėjus jam finansiniai sustiprēt. Bet ant nelaimės drg. Jukelis susirgo ir tą dieną, kada buvo pasiskirta dēli pagerbimo vakarieneš—atsibuvo drg. Jukelio laidotuvis į Liet. Tautiškas Kapines. Bet roselandiečiai pagerbimo bankietō tiksly pakeitē: tegul bus gerbiamojo draugo Jukelio paminklo pastatymo pradžia.

Į vakarieneš komitetą buvo išrinkti: Petronis, Stalioinis ir Danyla, taigi ir liko tas pats komitetas ir aukų rinkimo komitetu dēli paminklo pastatymo. Todel lieka viena pareiga: Tegul komitetas pačiuoja Amerikos lietuviams už aukas, kurios jau buvo paskelbtos per spaudą.

79 Kp. LLD Komisija.

F. Abeko Prkalbos Ispūdingos ir Vaisingos

Tacoma, Wash.—Spalio 18 d. LLD 132 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo F. Abekas iš Chicago. Pirm. A. Adomavičius atidarė susirinkimą ir pakvietė gerbiama svēčia.

Abekas pirmiausiai savo kalbos įžangoje pasveikino visus susirinkusius. Toliau pareiškė kokias mierias ēia atvyko. Svarbiausias tikslas gauti "Vilniai" naujų skaitytojų ir atnaujinti prenumeras senų, taigi gauti dienraščiui kiek paramos, nes vien iš prenumerasių laikraščiai yra sunku verstis, o iš didelių kompanijų garsinimų "Vilnis" negauna.

Toliau kalbėjo apie šiu dienų pasaulinę situaciją: kokiu būdu ir kaip atsirado nevidonas Hit, kuris su savo žmogūdzū šaka terioja ir naikina civilizaciją. "Tai turēty padaras," sakė kalbėtojas. Mat jiems reikėjo surasti tokį nevidoną, kad jų norams tarnautų, nes turēty klesia persigando pamučius Rusijos liaudį pamant galią į savo rankas. Po pasaulinio karō Vokietijos darbininkų nepasitenkinimas smarkiai kilo prieš darbininkų išnaudotojus. Tad patūdzius Hitlerį ant Vokietijos liaudies sprando, visu pirmiausiai jie padegė reichstaga, kad kaltę suvesti ant darbininkų vadų, areštuoti ir grūsti į kalėjimą ir koncentracijos suradus kaltais. Nors tikrovēty jie nebuvo kalti, bet primetė kaltę ir galvas kirvia nukapoję, kad išgelbėjus pasaulio grūtvancūją kapitalo sistemą.

Toliau nurodė, kaip Hitleris patapo galingu užkariaudamas 14 valstybes. Tos valstybės jau buvo parsidavusios Hitleriui tad jam buvo labai lengva užgrobti. Bet kaip susikibo su Raudonąja Armija, tai Hitleris galinūmas nedavė tokių pasekmių, kokū jis tikėjosi. Su Raudonąja Armija Hitleris pradėjė tikrą karą, kokio nesitikėjo. F. kalbamo sūrio liko kiekiausiai pilnas. Jis ten savo penktos kolonos nerado. Liaudies armijō žino dēlio Hitleris nori užkariauti ir išnaikinti Sovietų kaitūrą, tad visi kaip vienas Sovietų žmones su tikru pasišventimū ginasi nuo užpuoliko.

Kalbėtojas sakė, kad Hitleris Sovietų neužkariaus, nors jis dabar kariauja su pagelba 14 valstybių kaip gioklais, taip ir žmonėmis. Taipgi priminė ir apie mūsų nelaimingą gimtinią

kraštą ir parsidavusius tarnauti naciams. Vyriausias jų štabas yra Ancevičius, kuris iš Berlyno "fundia nacių propagandā Amerikos nekuriems laikraščiams. Niekio negelbės Ancevičiaus skleisti melai. Jie subyrēs į šuipulius. "Lietuvos žmonēs nevertęjus Hitleriui," sakė kalbėtojas.

Kalbėtojas sakė, kad baigs kalbą, nes jis manė, kad mums "al nuobodu klausytis, o mes norėjome, kad jis kalbētų ir kalbētų per visą mielā naktį ir mums nebūtų nusibodę klausy's tokios entuziastiškos kalbos. Visi klausovai buvo užžavėti ir "išsilinkē ramiai.

Po prakalbos buvo duoti klausimai, į kuriuos kalbėtojas atsakinėjo labai aiškiai ir suprantamai. Po to buvo rinktos aukos "Vilnies" naudai, ir iš tokios mažos lietuvių dalyvavusios grupelės tai reikia stebėtis, kad suaukauta net \$20.50.

Štai aukautojų vardai: L. M. \$3.50, LLD 132 kp. \$1.50. Po \$1: A. Adomavičius, J. Kaval, A. Šapalas, A. Skirius, J. Linch, M. Senkevičienė, R. Skuja, A. Mitchell, J. Jasmantas, F. Kavainauskienė, E. Grabauskienė, A. Atkoaitis, H. Bensonienė ir D. Gedman. Po 25 centus: M. Šarvilienė, Ag. Atkoaitis, F. Dravinskis ir smulkū 75 centai.

Vakarų užbaigė su svēčių rėrimino vakariene. Draugės moterys prisidėjo su maistu. M. Šapalienė iškepė skantos rugiēs duonos, A. Atkoaitienė garbėty rūgščių kopūstų davė, Adomavičienė iškepė kėksą, F. Kavainauskienė kavos, cukraus, šieno ir sviesto aukavo. Vyrų prisidėjo ant alaus ir taip visi "svēčių draugiškai vakarą užaigēm.

LLD 132 kp. taria širdingai ēiu F. Abekui už apsilankymą "pasakyty išpūdingą prakalbą, ēiu visiems, kurie dalyvavo prakalbose ir už aukas "Vilniai". Taipgi visiems ačiu, kurie prisidėjo prie surenginio vakarieneš. Ačiu Seattle draunams už atvežimū mums kalbėtojo.

K. M. F.

LONDONAS.—Lordas Strabolgi kalbėdamas darbininkų susirinkime Hanley mieste pareiškė, kad gali buti, jog neužilgo Anglijos karveivai Kaukazo fronte greta raudonarmiečių kausis su naciais. Smulkmeningiau pamašingą pareiškimū nepatubdino.

VILNIES KONCERTAS

MAC & BOB

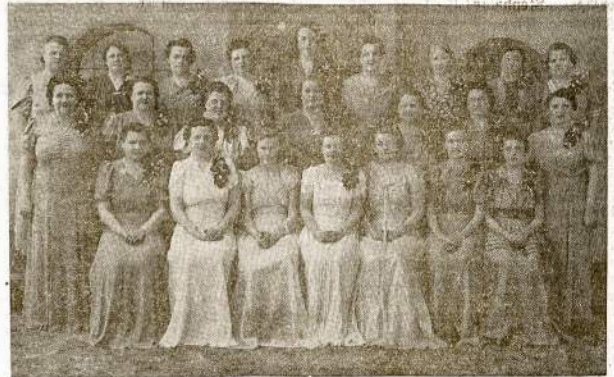

AGNES KENSTAVIČIENE

Ned., Lapkričio-Nov. 16

POVILAS STOGIS

CICERO MOTERŲ CHORAS

SOKOL SVET.

2345 S. Kedzie

D. YUDEN, K. ABEIKIENE, A. DOCKIENE

CHICAGO LATVIŲ DARBININKŲ DRAUGIŲ CHORAS

Tuojaus įsigykty įžango tikietus. Iš anksto 85c, prie durų bus \$1.10. Bilietus galite gauti "Vilnies" raštinėj ir pas platintojus.

